

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statek
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoј mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh 6ł křmama
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokřesć će. F.

• Sserbske njedželske łopjeno. •

Budyschin

8. augusta 1926

Baužen

Čiśćež a nakład Šmolerjež knižicziśćežetnje a knižarnje šap. družst. i wobm. ruł. w Budyschinje.
Wukhadža łóždu šobotu a placzi bértłětnje 78 stotnych pjenježtow.

10. njedžela po šwjatej Trojizy.

List na Romšk. 2, 1—11.

Nad wrotami starých zyrkwow namakaš hšće dženka hdyš a hdyš wulki wobras i kamjenja wubity: Šsudženje šwěta. W šprzedšnje steji wulki stol, na kotrymž šudnik i wahu šedži a na jonym boku šu czi šatamani a na druhim boku šu czi šbóžni. Róždn, kiž čže w zyrkwi pšched woltarjom wodawanje a hnadu došćež, dnrbi pod tutym wobrasom do Božeho doma šćupicž. Nichtón, kiž njeje přjedy nimo toho wobraša šćoł, njemóže hnadu došćež. Potajkim šudny wobras pšched zyrkwju a hnadny wobras na woltarju w zyrkwi stejitej we wuškim šwišku.

Druhi staw lišta na Romškich, i kotrehož šu šłowa džěnsnišeho teksta wšate, je runje tak kaž wobras nad tamnymi zyrkwiny mi durjemi. „Tnyšćnosć a čžěšćnosć na wšće dušće tnych čłowjekow, kotšiz šle čžinja, ale šćwalbu, čžěšć a počoj wšćitkim tym, kotšiz dobre čžinja.“

My bychmy tak rad pšches tute šastupne wrota šćročili a dale šćwatali šć krašnemu šćežemu stawej našeho lišta, kiž je ša naš kaž woltar i hnadny wobrasom a kotryž nam pšćiwola, šo budže „čłowjek prawy bjes šakonja šćutkow, jenož pšches wěru“. Ale kóžde šłowo w bibliji čže nam něšćto prajeć a puć počašćež i šbóžnosćeži a tak tež druhi staw.

My dnrbinym džěnka šćěrom a čžicho stejecž pšched tutymi wrotami je šćwojim šćhutnym wobrasom. My dnrbinym hromadže rěćećež

w o B o ž i m š u d ž e n j u .

Šć něšćto, pšched čžim šćo my wšćitzy bojimy, šććtož na

naš wšćitkich čžaka a čžemuž njemóžemy čžěćnyć. To njeje šćmjercž! Šćej je hižo wjele, wjele čłowjekow napšćećež šćupiko a wošebje w šćandžěnych lěćach je wjele šćhrobšćnych mužow do šćmjercže šćšćo bjes bojošćež!

Ně, to je tón džěń, na kotrymž mamy račnowanje čžinicž wo šćwojim žiwjenju, tón džěń, na kotrymž placzi to šćłowo: „Wšćetoz my šćo wšćitzy dnrbinym šćewicž pšched šćudnym stolom Křryštušćownym.“ Našće nutšćowne žiwjenje je žiwjenje w potajnym. Čłowjek njemóže šćpšćnacž myšćle bližšćeho, hacž šću dobre abo šćle. Wón widži jenož šćutki drugeho a šćlyšći jeho šćłowa, ale i kašćkeje wutrobny pšćiškhadžeja, to njewě. Tón šćnutšćowny čłowjek je šćwojimi myšćlemi a žćadanjami njeje widžomny. Nichtón njemóže do našćeje wutrobny hľadacž a w našćich myšćlach čžitacž. A to je tež derje tak. Wulke šćbožo je, šćo šćle myšćle, kiž druhdy w naš šću, wošćanjeja we potajnym, šćo nješćku kaž natyłowaza šćhorošć. Wulke šćbožo je, šćo našće džěćeži njewidža, šććtož druhdy šćo šćanje we wutrobach šćarsćich. Róždn je šćam šća šćebje šćamolwity.

Bóh, kiž je nam rošum a dušću dał, a tajke šćnutšćowne žiwjenje, kiž dnrbinym wješćež w potajnym, budže junu wot naš wšćacž tute potajništwa a do našćeho šćnutšćowneho žiwjenja pšćińješćež šćwěćko. My wšćitzy dnrbinym šćo šćewicž. Kašćku bojošćež dnrbi tajke šćłowo šćbudžicž we wutrobje, wulkeje winy počnej!

Žćadny džiw to potom njeje, hdyž čłowjek šćpnta pšćhed tutym šćewjenjom Božim čžěćnyć. Łohćkomnyšćlny čłowjek čže šćo tuteje bojošćeže šćbryč w šćwěćnych wješćelach. Wón nječa nicžo čžinicž měć i tym, šććtož jeho dopomni na džěń Božeho šćudženja.

a.

Słóh: Vščinůž, Rnježe Jefom Šhrystěje, kam zc.

Mi wotewí, Rnježe, wutrobu, scziń psches słowo ju po-
 słuschnu; njech twoje słowo wobkhowam, so džěcztwa džěl | **Mje** słowo twoje pohnutwa a cžělo s duschu wustrowja; mi
 wěšty mam! | roswješeli wutrobu a dawa trošcht se sbožnosću.

Budž Wótž a Esyn mi cžěscženy a šwjaty Duch, šwjast
 Trojizy, haj, do wěcžnosće cžěscžena budž Boža šwjata Trojiza!

Jan Clearius, † 1684; — seř. M. U.

b.

Po šwojim hlošu.

Daj k měrej so, twój Bóh je žiwy,
 we nim pytaj spokojenje!
 Wón šćedry je a dobroćiwy,
 we nim nam'kaš wozboženje;
 wón žórlo je a slónco twoje
 a bohatstwo ěi dawa swoje.
 Budž jeno změrom!

Wón kral je mócný, pošny hnady,
 wutrobu ma swěrný jara;
 hdyž w bitwach sebi njewěš rady,
 wón ěi škodu wotwobara;
 křiž zamóže wón wróćić ducy
 a ma tež smjerć we swojej rucy.
 Budž jeno změrom!

Štož na tebje hdy zleho panje,
 to jom' njeje potajene;
 štož zrudneho so džěćom stanje,
 před nim wšo je wopomnjene;
 wón liči hórke sylzowanje
 a hromadži wšo požadanje.
 Budž jeno změrom!

Hdyž přećela tu wjacy nimaš,
 ke kotrom'ž by měć mohł wěru,
 je derje, zo so Boha přimaš;
 Bóh ěe přeco hlada swěru;
 wón wě, što tebje mjelčo rudži,
 wón sylnosć k njesenju ěi zbudži.
 Budž jeno změrom!

Hdyž zdychujo so dyrbyju tajić,
 hdyž ěe ěicha žalosć tyši
 a nikomu ju njesměš prajić,
 tola Bóh twój tebje slyši,
 a štož je jemu powědane,
 to wostanje ěi zamjelčane.
 Budž jeno změrom!

So njedaj přemóc swojej nuzy,
 z Bohom změješ wěsće dobyć!
 Wón ěi so jeno ěini cuzy,
 hdyž ěi da we horju pobyć;
 nic jenak njewjedra tu steja
 a wulke wody nimo džeja.
 Budž jeno změrom!

Što strach maš wo žiwjenje swoje,
 kak by mohł jo zdžeržec sebi?
 kiž žiwjenje je dał ěi twoje,
 wobradža tež žiwnosć tebi;
 wšak darow dosć ma ruka jeho,
 so kraj a morjo žiwi z njeho!
 Budž jeno změrom!

Oh, njepraj: Srědkow njeje žanych!
 Hdžež je pytam, ničo njeje;
 najlěpše z mjenow jeho rjanych
 je, zo z nuzy pomha wšeje.
 Hdyž často njepytamy jeho,
 wón ze wšoh' wuwjedže nas zleho.
 Budž jeno změrom!

Hdyž dawa pomoc na so čakać,
 najposlez ěi přińdž tola,
 a hdyž ze styskom dyrbiš plakać,
 njech ěe mysle njezamyla!
 Kónc dobry změje počakanje
 a znova skhadža slónčne ranje.
 Budž jeno změrom!

Być njemóže to hinak ženje,
 ěerpić wšitecy ludžo maja.
 Štož pyta jeno wokřewjenje,
 nadžiju sej na pěsk staja;
 so křižna nuza njepominje,
 dóžž we smjerći wšo njezahinje.
 Budž jeno změrom!

Džeń wotpoćinka jónu dóńdže;
 z ěěla budže Bóh nas wolać,
 tuž duša ze wšěch zwjazkow pónđže;
 Bóh nas změje zwupřahować
 a wzac do kraja njebieskeho
 přez zbožnu smjerć ze swěta zleho.
 Budž jeno změrom!

Wón tam, hdžež bydla wuzwoleni,
 dowjedže sej svojich swěrných;
 tam budžemy so wumóženi
 witać w zhromadžiznach měrných;
 tam njetraša ěe wjacy blyski,
 tam budu nimo wšitke styski.
 Budž jeno změrom! —

Pawoł Gerhardt, † 1676; — Zes. Jan Killian, † 1885: hrona 1—6 + 9. 11. 12; 7. 8. 10 pak
 (po saks. sp.) M. U.

šastajiko: šćěcženizy, wěrowanja, wošebje firmowanja tra-
 jachu njepřestawajzy. Jedyn arzbiskop, kotryž je jich wje-
 le tšaz firmował, bě s tutym štkowanjom a s žylym wo-
 jowanjom tať pschepinany, so na wjaz rasow do womorny
 padny. —

Žyly wojowanje je tam w Mexiku žiwishe a widomni-
 sche, hacž by to tu pola naž byle; to šwišuje s krajom a lu-
 dom. Najnowishe powěsće. chzeja wo tym wjedžecž, so je
 wnschnosć pschibahanstwo wužlědžika, kotrehož wobdžělnizy
 chzychu prezidentu moricž. Esu jich wjazy hižo šajeli, mjes
 tutymy šu tež žónske. Tohorunja pschikhadžeja powěsće, so
 šu 1. augusta na hašach městow krawne wojowanja mjes
 wojakami a katolikami byle, kotrež šu šebi wopory žadaše.
 Wnschnosć je bamžoweho šastupjerja wupokajala a jeho ša-
 stojnikow šajala. — So tuta šrudna naležnosć ša žyly kraj
 a jeho žiwjenje kažaza a pošna šlych scžěhwkow, to hižo toho-
 dla pschidasch, dofelž je Mexiko pschezo hižo pod šnutskowny-
 mi njeměrami a revoluzijemi cžerpił a škodował. Pišche
 šo, so šu biskopja wosjewili, s wnschnosću měř džeržecž, doł-
 hož njeje lud škladnosć měř, wo tutym žylym praščenju:
 „štat a žyrkej“ wothlošowacž.

Bóh štworicžel, Rnješ wěcžny!

Słóh: Wulki Božo, šhwalbu cži.

Wěcžny Božo, twoja móž
 Rnježi w njebiežach, na šemi.
 Ty šy štworil džěń a nóz,
 Rnješ šy ty wot špocžatka,
 Twoju cžěscž nam powjeda
 Šemja, morjo, njebieža.

W špocžatku šy štworil šwět,
 Wšcho, šchtož widžimy we šwěcže,
 Šižo takle wjele lět
 Džimy cžiniš w šymje, w lěcže,
 Wšcho we twojej ruzy je,
 Wšcho po twojej woli džě.

Štworil přěnjoh' cžlowjeka
 Esy ty š k šwojej podobnosći;
 Wšchěch chze twoja dobrota
 Dowjesč š wěcžnej šbožownosći.
 Twoja šmilnosć wótzowška
 Šdžerži wšcho a šastara.

Mjeno tvoje cześczone
Dyrbi hycz po zylm śwęcze.
Wšcho pšhes tebe śwjeczone
Płody njescz we kóždym lécze,
Knyes by tym ot spoczátka,
Twoja móz budz kwałena.

Ty by wšchewódomny,
Niczo nej' czi potajene.
Wšchewomudry, wšchudzomny,
S tebe je wšcho roskwětlene,
Twoje je to kralestwo,
Tebe kwałi kšheszczanstwo.

Twoja je ta wšchewomóz,
Wot wěcznosczje do wěcznosczje!
Wšched tobu nej' žana móz,
Ty mašch wšchitke wošebnosczje.
Maještoscz ta wěczna ty
Wšchewomózny Božo by!

J. W.

Wšchelle f bliffa a f dalofa.

Słowna šhadžowanika herbskeje studowazeje młodžiny ma dženka kwoj hłowny džen a kwojedžen we Wullich Sdžarach. Wšchewem jej, so by tutón jejny šjed w pruskej Łužicy f dobrym wuspěchom byl sa studowazu młodžinu kaž tež wošebje sa pruskich Sserbow. Je tola to položenje runje tutych žyle wošebite a czežke! Esnadž by studowazym to jene poradži, dohycz studowaných mjes pruskimi Sserbami sa žiwishe šobudželanje, tak na pšch. tež w pišmowštwje. My we šakškej Łužicy pšchewo šašo a šašo wobžarujemy, so f Pruskeje tak mašo šobudželaczerjow dostanjemy. Našch njedželnik „Pomhaj Bóh“ by tak rad porjadnje f pruskich wošadow a sa pruske wošady něšcho wošebite pšchinoschowal; kmy šapoczatki abo pospyty měli, ale trajazyh šwisłow njemóžachmy šebi šwěščicž. Tuž pšchewem Šłownej šhadžowanicy wšcho dobre sa studowazyh, sa pruskich Sserbow, sa žyly herbski lud.

Se herbskich wošadow. Čzehodla njeje hišcže wot žyřwineje wšchinosczje wólba do šynody wupižana, hdyž by tola tuta hižo w septembru šendže? kmy prašeni. Esu tola podobne wolenja w druhich žyřwinnych wokrješach wupižane a drje hižo wukonjane! — Njemóžemy na to nicžo dale prašicž, hacž so je nam wot dotalnego f. šynodale prajene, so by wólba wotmjeje. Ale na čašku by to nětk byšo! Pošlednje šopjeno krajneho konsistorija njemějesche hišcže žane wosjewjenje f wězy. To pať je naležnoscz žyřeho Budyšškeho žyřwineho wokrješa a niz jeno herbska, njech je tež Sserb — knjes šarať Domajška-Budeštecžanski — sa wólbu postajeny. Esnadž mamy hacž do njedžele hižo někajke postajenje wot tym.

Do herbskich wošadow. A tutomu mamy dalšcheho pšchidacž: „Das unter meiner Kollatur stehende Pfarramt Kittlitz bei Löbau ist als deutsches Pfarramt zu besetzen,“ šteji w nowinach. Kať by to ma? Hacž dotal škutkowajščaj w Ketlicach dwaj herbskaj duchownaj! Je Ketlicžanska wošada na jene dobo pšcheněmcžena? Abo je to wobšamknjenje žyřwineho priódštejerštwja? Abo šollaturštwja? Abo žyřwineje wšchinosczje?“ — Podobne praščenja dyrbya

wěšo kóždemu pšchincž, kotryž našpomnjene wupižanje čžita. Njemóžemy na tute praščenja kamy wjele prašicž; dopominamy na to, šchtož „Pomhaj Bóh“ f tutej wězy njedawno pišajche; je pať nam prajene, so je žyřwina wšchinoscz šlubila, šo wo to poštaracž — kaž to dožyła hinať móžno njeje —, so Sserbja w Ketlicžanskej wošadže tež to šwoje dosta- nu. A nimo toho ma kóždy herbski duchowny to prawn, šo na Ketlicžanske šarške městno šamolwicž.

„**Evangelizny Šlažnik**“ mjenuje šo nowy evangelski čžahopiš, kotryž je f měžazom junijom f přenjemu rasej sa šłowakšku žyřkej evangelsko-augsburgškeho wěrywšnacžawušchol. Wudawarjo běchu přenje čžikžlo na jich wjele rošebłali. Někotři nejšku jo pšchijeli, šu jo wrócžili. „To njeje naš pšchewapiko!“ pišche jeho redaktor. „Wěmy wot dawna, so jich wjele čžita wšchitko móžne druge, jeno niz nabožne njedželske šopjenka!“ — Šacž ma wón to prawn jeno sa šwój kraj a lud, abo hacž to njeje jich runje tajkich tež w našim kraju a ludu, němškim a herbskim? Do kóždeho herbskeho doma šlušcha tež šnajmjejšcha jene herbske nabožne šopjenko! Na tutej šašadže njeje našch čžah nicžo pšcheměnik, t. r. wón ju njeje wošłabiť, ščerje je ju nam hišcže waznišchu ščžiniť. Tamni šłowakšcy šararjo a wošady šbudžichu šebi nowe šopjenko, my mjes Sserbami móžemy jenož se wulkej prózu a nušu šdžeržecž dotalnej nabožnej šopjenicy: „Pomhaj Bóh“ a „Mišionški Pošol“. A herbska nabožna wottorhowanska protyka njepšchindže tež sa lěto 1927! Čži, šotšž mějachu wo tym roškudžicž, nejšku šebi šwěřili, ju šašo wošarowacž, so nabožna wottorhowaza protyka sa Sserbow sa nowe lěto njepšchindže. Šelko mozow a šredkow dyrbyať tola našch hewal sa pobožny wukwałenny herbski lud šwěščicž, so tuto f wulkej prózu šapoczane džeko dale wjedžesche a šebi šwěščiczi. To bě a je pucž, po kotrymž Bože šłowo dženi wote dnja do domu pšchidžadža a w macžernej rěcži f nam rěcži abo tola se ščženy napomina, so bychmy sa njo měli woczki a wušchi a wutrobu! Šdyž je něšcho tajke hdy nušne byšo, nětkle je! Dže to tola wo herbske a nabožne! My Sserbjo njepšdžeržimny tež šamych šo, hdyž my mēnimy, so mamy jenož wošebje na hospodarške, politiške a podobne praščenja džiwacž a na nje prózu a wudawki wazicž. Nabožne dyrbi tež w tutym šaklad hycž, je-li so čžemy něšcho nowe abo něšcho dobre a wěšte twaricž. Šo by tole špošnacže tola bóle a bóle pšchewahu džstašo.

Wistowanje: J. W. we W. sa šmjertnu njedželu. — J. Ri. sa 18. njedželu po šwj. Trojicy. — Š. w B. sa 11. po šwj. Trojicy. — M. w B. sa 12. po šwj. Trojicy. — K. w Š. W. sa 13. po šwj. Trojicy. —

Sa wšchě dopišy a pokwny šym džakomny; hišcže bóle bych to byl, — a to lubje rad! — bych-li džstawal f wošadow wjazny rošprawow, a to se Šakškeje a Pruskeje. Tak móžy n. pšch. jenož jara wobžarowacž, hdyž šamo wo šapokafanju noweho duchowneho f žyřej wošady žaneje rošprawy sa nabožne njedželske šopjenko njedostach. Wazimny my Sserbjo w Šakškej a Pruskej šebi našchu wošadu abo našche njedželske šopjenko tak mašo abo woboje? redaktor.

Šamokwity redaktor šarať Wyržacž w Nošacžizach.